

Finansijski izvještaji za 2016.
godinu i izvještaj nezavisnog
revizora

Ruding a.d. Ugljevik

MAJ 2017.

SADRŽAJ

Izveštaj nezavisnog revizora	1
Bilans uspjeha za period 01.01 - 31.12.2016. godine	5
Izveštaj o ostalim dobitcima i gubicima perioda za period 01.01 - 31.12.2016. godine	6
Bilans Stanja na dan 31.12.2016. godine	7
Bilans tokova gotovine za period 01.01.2016 - 31.12.2016. godine	8
Izveštaj o promjenama na kapitalu za period 01.01.2016 - 31.12.2016. godine	9
1. Osnovni podaci o društvu.....	10
2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja	11
3. Pregled značajnih računovodstvenih politika.....	12
4. Značajne računovodstvene procjene.....	17
5. Prihodi od prodaje učinaka	18
6. Smanjenje/povećanje vrijednosti zalihe učinaka	18
7. Troškovi materijala	18
8. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi.....	19
9. Troškovi proizvodnih usluga.....	19
10. Troškovi amortizacije i rezervisanja	19
11. Troškovi poreza	19
12. Porez na dobit.....	20
13. Nematerijalna sredstva.....	20
14. Nekretnine, postrojenja i oprema	21
15. Zalihe i dati avansi.....	21
16. Kratkoročna potraživanja.....	22
17. Gotovina i gotovinski ekvivalenti	22
18. Osnovni kapital.....	22
19. Kratkoročne finansijske obaveze	22
20. Obaveze iz poslovanja	22
21. Obaveze za zarade i naknade zarada	23
22. Ostale obaveze	23
23. Transakcije sa povezanim pravnim licima	23
24. Upravljanje finansijskim rizicima	24
25. Usaglašavanje potraživanja i obaveza	25

Izvještaj nezavisnog revizora

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Vase Pelagića 2/IV
78 000 Banja Luka
Republika Srpska
Bosna i Hercegovina

T +387 51 211 509; +387 51 211 294

F +387 51 211 501

E office@grantthornton.ba

www.grantthornton.ba

Vlasniku društva Ruding a.d. Ugljevik

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izvještaja privrednog društva Ruding a.d. Ugljevik (u daljem tekstu "Društvo") koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2016. godine i bilans uspjeha, izvještaj o ostalim dobitima i gubicima perioda, izvještaj o promjenama na kapitalu i bilans tokova gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomena uz finansijske izvještaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i objektivno prikazivanje ovih finansijskih izvještaja u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, kao i za takve interne kontrole za koje rukovodstvo utvrdi da su neophodne i koje omogućavaju sastavljanje finansijskih izvještaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usljed pronevjere ili greške.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o ovim finansijskim izvještajima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i Međunarodnim standardima revizije prevedenim u Republici Srpskoj. Ovi standardi nalažu da se pridržavamo etičkih principa i da reviziju planiramo i obavimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja.

Revizija podrazumijeva primjenu postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i informacijama objelodanjenim u finansijskim izvještajima. Izabrani postupci su zasnovani na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih grešaka sadržanih u finansijskim izvještajima, nastalih usljed pronevjere ili greške. Prilikom procjene ovih rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje i objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja, u cilju kreiranja adekvatnih revizijskih postupaka u datim okolnostima, ali ne za potrebe izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola pravnog lica. Revizija takođe uključuje ocjenu adekvatnosti primijenjenih računovodstvenih politika i prihvatljivosti računovodstvenih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Smatramo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da obezbjede osnov za izražavanje našeg mišljenja.

Izveštaj nezavisnog revizora (nastavak)

Vlasniku društva Ruding a.d. Ugljevik (nastavak)

Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, prikazuju finansijsko stanje Društva na dan 31. decembra 2016. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.

Ostala pitanja

Finansijski izvještaji Društva za period koji se završava na dan 31. decembra 2015. godine su bili revidirani od strane drugog revizora u čijem je izvještaju od aprila 2016. godine izraženo pozitivno mišljenje.

Banja Luka, 19. maj 2017. godine

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka
d.o.o.

Aleksandar Dzombić
Ovlašćeni revizor

Grant Thornton

Banja Luka

Bilans uspjeha za period 01.01 - 31.12.2016. godine

Bilansne pozicije	Napomene	2016. u KM	2015. u KM
Poslovni prihodi			
Prihodi od prodaje robe		2.201	2.691
Prihodi od prodaje učinaka	5	1.596.575	1.005.101
Smanjenje/povećanje vrijednosti zalihe učinaka	6	(141.175)	203.956
Ostali poslovni prihodi		-	4.950
		1.457.601	1.216.698
Poslovni rashodi			
Nabavna vrijednost prodane robe		2.201	2.691
Troškovi materijala, goriva i energije	7	243.392	222.018
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	8	300.120	320.936
Troškovi proizvodnih usluga	9	500.307	222.138
Troškovi amortizacije i rezervisanja	10	264.015	269.269
Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)		23.799	77.065
Troškovi poreza	11	70.526	46.364
Troškovi doprinosa		299	2.705
		1.404.659	1.163.186
Poslovni dobitak		52.942	53.512
Finansijski rashodi		(14.452)	(53.644)
Ostali prihodi		2.571	30.174
Ostali rashodi		(7.495)	(5.729)
Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine		-	1.888
Dobitak prije oporezivanja		33.566	26.201
Porez na dobit	12	(29.450)	(19.755)
Neto dobitak		4.116	6.446

Izveštaj o ostalim dobitcima i gubicima perioda za period 01.01 -
31.12.2016. godine

Bilansne pozicije	2016. u KM	2015. u KM
Neto dobitak perioda	4.116	6.446
Ostali dobitci u periodu	-	-
Ukupan neto dobitak	4.116	6.446

Bilans Stanja na dan 31.12.2016. godine

Bilansne pozicije	Napomene	31.12.2016. u KM	31.12.2015. u KM
Stalna imovina			
Nematerijalna ulaganja	13	874.292	898.889
Nekretnine, postrojenja, oprema	14	2.812.127	3.044.128
		3.686.419	3.943.017
Tekuća imovina			
Zalihe i dati avansi	15	2.472.014	2.656.729
Kratkoročna potraživanja	16	704.833	398.121
Kratkoročni finansijski plasmani		1.111	2.884
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	17	337	1.005
Porez na dodatu vrijednost		9.940	-
		3.188.235	3.058.739
POSLOVNA AKTIVA		6.874.654	7.001.756
UKUPNA AKTIVA		6.874.654	7.001.756
Kapital			
Osnovni kapital	18	2.241.309	2.241.309
Rezerve		11.614	11.614
Revalorizacione rezerve		723.463	723.463
Neraspoređeni dobitak		4.116	37.923
		2.980.502	3.014.309
Dugoročna rezervisanja		124.795	127.260
Dugoročni krediti		-	124.099
Kratkoročne obaveze			
Kratkoročne finansijske obaveze	19	2.305.000	2.441.000
Obaveze iz poslovanja	20	658.878	561.755
Obaveze za zarade i naknade zarada	21	83.822	53.239
Ostale obaveze	22	638.484	602.728
Obaveze za porez na dodatu vrijednost		21.826	38.010
Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine		36.797	25.901
Obaveze za porez na dobitak		24.550	13.455
		3.769.357	3.736.088
POSLOVNA PASIVA		6.874.654	7.001.756
UKUPNA PASIVA		6.874.654	7.001.756

Bilans tokova gotovine za period 01.01.2016 - 31.12.2016. godine

	2016. u KM	2015. u KM
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI		
Prilivi od kupaca i primljeni avansi	1.517.001	969.340
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	332	68
Odlivi po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi	(727.458)	(529.606)
Odlivi po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	(268.300)	(292.500)
Odlivi po osnovu plaćenih kamata	(10.253)	(22.932)
Odlivi po osnovu poreza na dobit	(18.355)	(21.343)
Ostali odlivi iz poslovnih aktivnosti	(236.404)	(106.815)
Neto priliv/(odliv) gotovine iz poslovnih aktivnosti	256.563	(3.788)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Prilivi po osnovu kamata	2.884	2.762
Odlivi po osnovu kupovine nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme	(895)	(39.127)
Neto priliv/(odliv) gotovine iz aktivnosti investiranja	1.989	(36.365)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Prilivi po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	50.000	328.000
Odlivi po osnovu dugoročnih kredita	(123.220)	(212.615)
Odlivi po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	(186.000)	(81.064)
Neto (odliv)/priliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	(259.220)	34.321
NETO ODLIV GOTOVINE	(668)	(5.832)
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	1.005	6.837
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	337	1.005

Izvještaj o promjenama na kapitalu za period 01.01.2016 -
31.12.2016. godine

	<i>Osnovni kapital</i>	<i>Revalorizacione rezerve</i>	<i>Ostale rezerve</i>	<i>Dobitak</i>	<i>Ukupno</i>
					u KM
Stanje na dan 1.1.2015. godine	2.030.298	725.352	222.625	631.477	3.609.752
Neto dobitak perioda	-	-	-	6.446	6.446
Smanjenje	-	(1.889)	-	(600.000)	(601.889)
Stanje na dan 31.12.2015. godine	2.030.298	723.463	222.625	37.923	3.014.309
Neto dobitak perioda	-	-	-	4.116	4.116
Smanjenje	-	-	-	(37.923)	(37.923)
Stanje na dan 31.12.2016. godine	2.030.298	-	-	4.116	2.980.502

1. Osnovni podaci o društvu

Dana 19.11.2001. godine izvršena je vlasnička transformacija iz Osnovnog državnog preduzeća u Akcionarsko društvo upisom u sudski registar kod Osnovnog suda u Bijeljini broj 01-2992 sa osnovnim kapitalom od 798.298,00 KM.

U periodu od 19.11.2001. godine do 30.06.2010. godine izvršene su dvije dokapitalizacije odnosno povećanje osnovnog kapitala i to:

- 01.06.2006. godine sud je donio rješenje o upisu povećanja osnovnog kapitala drugom emisijom akcija javnom ponudom shodno Rješenju Komisije za hartije od vrijednosti RS Banja Luka br.01-UP-031-3385/05 od 02.12.2005. godine i Rješenja br.01-UP-031-1148/06 od 06.04.2006. godine po nominalnoj vrijednosti 1 akcija 1,00 KM u visini od 732.000,00 KM.

- 08.10.2007. godine sud je donio rješenje o upisu povećanja osnovnog kapitala trećom emisijom akcija nominalne vrijednosti 1 akcija 1,00 KM shodno Rješenju Komisije za hartije od vrijednosti RS Banja Luka br.01-UP-031-2063/07 od 24.05.2007. godine u visini od 500.000,00 KM.

Nakon ovih povećanja osnovni kapital AD RUDING UGLJEVIK iznosi 2.030.298,00 KM.

Društvo se bavi vađenjem i preradom krede i kamena. U svom sastavu ima dva površinska kopa i to: PK VUČIJAK i PK JABLAN GRAD, oba u neposrednoj blizini Ugljevika.

U IV kvartalu 2010. godine došlo je do značajnije promjene u strukturi vlasništva nad kapitalom. Preuzimanjem akcija od strane BIJELJINA PUT AD Bijeljina stiče se većinsko vlasništvo u ukupnom kapitalu što procentualno iznosi 80,775187 %.

U II kvartalu 2012. godine BIJELJINA PUT AD Bijeljina kao većinski vlasnik vrši preuzimanje akcija od manjinskih akcionara čime postaje vlasnik ukupnog kapitala i na osnovu toga stiče se status povezanih pravnih lica.

Poslije izvršenog prenosa akcija na kontrolnog akcionara "Bijeljina put" AD Bijeljina je vlasnik 100 % akcija emitenta "Ruding" AD Ugljevik.

Matični broj Društva je 1154982

JIB:400446550007, :PIB: 4400446550007

2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Osnove za sastavljanje finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji Društva su sastavljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske i drugim računovodstvenim propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj. Na osnovu Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske, pravna lica u Republici Srpskoj su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procjenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i objelodanjivanje finansijskih izvještaja vrše u skladu sa zakonskom i profesionalnom regulativom, koja podrazumeva Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izvještaja („Okvir“), Međunarodne računovodstvene standarde („MRS“), odnosno Međunarodne standarde finansijskog izvještavanja („MSFI“), kao i tumačenja koja su sastavni dio standarda.

Prevod Okvira, MRS, MSFI i tumačenja, izdatih od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde i Komiteta za tumačenja međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja primjenjuju se za periode koji počinju 1. januara 2009. godine ili kasnije. Međutim, do datuma sastavljanja finansijskih izvještaja za 2016. godinu nisu prevedene niti objavljene sve važeće promjene u standardima i tumačenjima.

Shodno tome, prilikom sastavljanja finansijskih izvještaja Društvo nije u potpunosti primjenilo MRS, MSFI i tumačenja koja su na snazi za godinu koja se završava 31. decembra 2016. godine. Imajući u vidu materijalno značajne efekte koje odstupanja računovodstvenih propisa Republike Srpske od MSFI i MRS mogu da imaju na istinitost i objektivnost finansijskih izvještaja Društva, priloženi finansijski izvještaji se ne mogu smatrati finansijskim izvještajima sastavljenim u potpunoj saglasnosti sa MSFI i MRS.

Rukovodstvo Društva analizira promjene u važećim standardima i tumačenjima, kao i novousvojene standarde i tumačenja izdate nakon 01. januara 2009. godine, i nakon ustanovljavanja standarda i tumačenja koji su relevantni za Društvo, ima namjeru da iste primjeni u sastavljanju finansijskih izvještaja nakon što oni budu zvanično prevedeni i objavljeni u Republici Srpskoj.

Prezentacija finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (Službeni glasnik RS br. 106/15).

Finansijski izvještaji su iskazani u konvertibilnim markama (KM), osim ukoliko nije drugačije navedeno. Konvertibilna marka predstavlja zvaničnu izvještajnu valutu u Republici Srpskoj.

Računovodstveni metod

Finansijski izvještaji su sastavljeni po metodu prvobitne nabavne vrednosti, osim ukoliko MSFI ne zahtevaju drugačiji osnov vrednovanja na način opisan u primjenjenim računovodstvenim politikama.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika

Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izvještaji Društva sastavljeni su na osnovu načela stalnosti poslovanja.

a) Prihodi i rashodi

Prihodi od izvršenih usluga priznaju se u bilansu uspjeha pod uslovom da su svi rizici i koristi prešli na kupca. Prihodi od prodaje se evidentiraju u momentu izvršenja usluge. Prihodi se iskazuju po fakturnoj vrednosti, umanjenoj za odobrene popuste.

Prihodi od prodaje robe i proizvoda se iskazuju po pravičnoj vrijednosti sredstava koja je primljena ili će biti primljena, u neto iznosu nakon umanjenja za date popuste, povraćaje proizvoda i porez na dodatnu vrijednost.

Prihodi od prodaje proizvoda i robe priznaju se kada se rizik i korist povezana sa pravom vlasništva prenosi na kupca, a to podrazumijeva datum isporuke kupcu.

Rashodi se obračunavaju po načelu uzročnosti prihoda i rashoda.

b) Preračunavanje strane valute

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u KM po zvaničnom kursu koji je važio na dan poslovne promjene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunati su u KM po zvaničnom kursu utvrđenom za taj dan.

Nemonetarne stavke koje se vrednuju po principu istorijskog troška izraženog u stranoj valuti preračunate su po istorijskom kursu važećem na dan inicijalne transakcije.

Zvanični kursevi za EUR primjenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u KM su bili sljedeći:

Valuta	31.12.2016.	31.12.2015.
EUR	1,95583	1,95583

c) Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja se odnose na kamate i druge troškove koji nastaju u vezi sa pozajmljivanjem sredstava. Troškovi pozajmljivanja koji se mogu neposredno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi sredstava koje se osposobljava za upotrebu, uključuju se u nabavnu vrijednost ili cijenu koštanja tog sredstva. Ostali troškovi pozajmljivanja priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

d) Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema se inicijalno priznaju po nabavnoj vrijednosti, odnosno po cijeni koštanja. Nabavnu vrijednost čini fakturna vrijednost uvećana za sve troškove koje se mogu direktno pripisati dovođenju ovih sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti.

Nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema vrednuju se po nabavnoj vrijednosti, umanjenoj za kumuliranu ispravku vrijednosti po osnovu amortizacije i za eventualne kumulirane gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme se izračunava primenom proporcionalne metode u toku procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava, uz primjenu slijedećih stopa:

Naziv	stope %
Građevinski objekti	1,30% - 4,45%
Građevinske mašine	7,00% - 33,00%
Kancelarijski namještaj i poslovni inventar	33,00%
Telefonski aparati i linije	33,00%-50,00%
Računarska i ostala oprema za obradu podataka	33,00%
Putnička i teretna vozila	33,00%

Obračun amortizacije počinje od narednog mjeseca u odnosu na mjesec u kojem je sredstvo stavljeno u upotrebu. Amortizacione stope se preispituju svake godine radi obračuna amortizacije koja odražava stvarni utrošak ovih sredstava u toku poslovanja i preostali namjeravani vijek njihovog korišćenja.

Sredstvo se isknjižava iz evidencije u momentu otuđenja ili ukoliko se ne očekuju buduće ekonomske koristi od upotrebe tog sredstva. Dobici ili gubici po osnovu prodaje ili otpisa sredstva (kao razlika između neto prodajne vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti) priznaju se u bilansu uspjeha odgovarajućeg perioda.

e) Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan svakog bilansa stanja, Društvo preispituje knjigovodstvenu vrijednost svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdilo da li postoje indikacije da je došlo do gubitka po osnovu umanjenja vrijednosti imovine. Ukoliko takve indikacije postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak. Ako nije moguće procijeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generiše novac, a kojoj to sredstvo pripada.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

e) Umanjenje vrijednosti imovine (nastavak)

Nadoknativa vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procijenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca za rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procijenjen nadoknativi iznos sredstva (ili jedinice koja generiše novac) manji od knjigovodstvene vrijednosti, onda se knjigovodstvena vrijednost tog sredstva umanjuje do nadoknativog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo prethodno nije bilo predmet revalorizacije. U tom slučaju dio gubitka, do iznosa revalorizacije, priznaje se u okviru promjena na kapitalu.

f) Zalihe

Zalihe se evidentiraju po nabavnoj vrijednosti ili neto prodajnoj vrijednosti, u zavisnosti koja je niža.

Neto prodajna vrijednost je cijena po kojoj zalihe mogu biti prodane u normalnim uslovima poslovanja nakon umanjenja cijene za troškove prodaje.

Cijena koštanja zaliha utvrđuje se metodom ponderisanog prosječnog troška.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrijednosti zaliha u slučajevima kada se ocijeni da je potrebno svesti vrijednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrijednost. Za oštećene zalihe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima vrši se odgovarajuća ispravka vrijednosti, ili se u cjelosti otpisuju.

g) Finansijski instrumenti

Klasifikacija finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva uključuju dugoročne finansijske plasmane, potraživanja i kratkoročne finansijske plasmane, gotovinu i gotovinske ekvivalente. Društvo klasifikuje finansijska sredstva u neku od sljedećih kategorija: sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, investicije koje se drže do dospjeća, krediti (zajmovi) i potraživanja i sredstva raspoloživa za prodaju. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su sredstva stečena. Rukovodstvo Društva utvrđuje klasifikaciju finansijskih sredstava prilikom inicijalnog priznavanja.

Finansijske obaveze uključuju dugoročne finansijske obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze. Društvo klasifikuje finansijske obaveze u dvije kategorije: obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i ostale finansijske obaveze.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika (nastavak)

f) Umanjenje vrijednosti imovine (nastavak)

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući obaveze po kreditima, inicijalno se priznaju po fer vrijednosti primljenih sredstava, umanjenoj za troškove transakcije.

Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metoda efektivne kamate. Trošak po osnovu kamata se priznaje u bilansu uspjeha obračunskog perioda.

h) Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa propisima o oporezivanju Republike Srpske. Konačni iznos obaveze poreza na dobitak utvrđuje se primjenom poreske stope od 10% na poresku osnovicu utvrđenu u poreskom bilansu Društva Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobitak prikazan u zvaničnom bilansu uspjeha koji se koriguje za razlike koje su definisane propisima o oporezivanju Republike Srpske.

Republički propisi ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjene poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle između knjigovodstvene vrijednosti sredstva i obaveza u finansijskim izvještajima i njihove odgovarajuće poreske osnovice korišćene u izračunavanju oporezivog dobitka. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike dok se odložena poreska sredstva priznaju u mjeri u kojoj je vjerovatno da će oporezivi dobitci biti raspoloživi za korišćenje odbitnih privremenih razlika.

Odloženi porez se obračunava po poreskim stopama za koje se očekuje da će se primjenjivati u periodu kada se sredstvo realizuje ili obaveza izmiruje. Odloženi porez se knjiži na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim kada se odnosi na pozicije koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, i u tom slučaju se odloženi porez takođe raspoređuje u okviru kapitala.

i) Primanja zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj, Društvo je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Društvo je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose.

4. Značajne računovodstvene procjene

Sastavljanje finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva Društva da vrši procjene i koristi pretpostavke koje mogu da imaju efekta na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, tekućim i očekivanim uslovima poslovanja i ostalim raspoloživim informacijama na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procenjenih iznosa.

Najznačajnija područja koja od rukovodstva zahtijevaju vršenje procjene i korišćenje pretpostavki predstavljena su u daljem tekstu:

(a) Korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme

Društvo procjenjuje preostali korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme na kraju svake poslovne godine. Procjena korisnog vijeka nekretnina, postrojenja i opreme je zasnovana na istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i predviđenim tehnološkim napretkom i promjenama ekonomskih i industrijskih faktora.

Ukoliko se sadašnja procjena razlikuje od prethodnih procjena, promijene u poslovnim knjigama Društva se evidentiraju u skladu sa MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procijena i greške“. Ove procjene mogu da imaju materijalno značajan efekat na knjigovodstvenu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme kao i na iznos amortizacije tekućeg obračunskog perioda.

(b) Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan bilansa stanja, Društvo vrši pregled knjigovodstvene vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine i procjenjuje da li postoje indikacije za umanjeње vrijednosti nekog sredstva. Prilikom procjenjivanja umanjeња vrijednosti, sredstva koja gotovinske tokove ne generišu nezavisno dodjeljuju se odgovarajućoj jedinici koja generiše novac. Naknadne promjene u dodjeljivanju jedinici koja generiše novac ili u vremenu novčanih tokova mogu da utiču na knjigovodstvenu vrijednost odnosne imovine.

(c) Ispravka vrijednosti potraživanja

Ispravka vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja se vrši na osnovu procenjenih gubitaka usljed nemogućnosti kupaca da ispune svoje obaveze. Procjena rukovodstva je zasnovana na starosnoj analizi potraživanja od kupaca, istorijskim otpisima, kreditnoj sposobnosti kupaca i promjenama u postojećim uslovima prodaje. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i očekivanoj budućoj naplati. Promjene u uslovima poslovanja, djelatnosti ili okolnosti vezani za određene kupce mogu da imaju za posljedicu korekciju ispravke vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja objelodanjene u priloženim finansijskim izvještajima.

4. Značajne računovodstvene procjene (nastavak)

(d) Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Društvo ima zakonsku ili ugovornu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je vjerovatno da će odliv resursa biti potreban da se izmire obaveze i kada se može pouzdano izmjeriti iznos procjene.

Prilikom odmjeravanja i priznavanja rezervisanja i utvrđivanja nivoa izloženosti potencijalnim obavezama koje se odnose na postojeće sudske sporove rukovodstvo Društva donosi određene procjene. Ove procjene su neophodne za utvrđivanje vjerovatnoće nastanka negativnog ishoda i određivanja iznosa neophodnog za konačno sudsko poravnanje. Usljed inherentne neizvjesnosti u postupku procjenjivanja, stvarni gubici mogu da se razlikuju od gubitaka inicijalno utvrđenih procjenom. Zbog toga se procjene koriguju kada Društvo dođe do novih informacija, uglavnom uz podršku internih stručnih službi ili spoljnih savjetnika. Izmjene procjena mogu da u značajnoj mjeri utiču na buduće poslovne rezultate.

5. Prihodi od prodaje učinaka

Prihodi od prodaje učinaka	2016. u KM	2015. u KM
Prihodi od prodaje povezanim pravnim licima	610.833	348.368
Prihodi od prodaje kamena kupcima u zemlji	966.252	628.338
Prihodi od prodaje krede kupcima u zemlji	19.490	28.395
Ukupno prihodi od prodaje učinaka:	1.596.575	1.005.101

Prihod od prodaje učinaka u 2016. godini ostvareni u iznosu od 1.596.575 KM (u 2015. godini 1.005.101 KM), najvećim dijelom odnose se na prodaju kamenog agregata povezanom licu Bijeljina put doo Bijeljina i kupcima u zemlji.

6. Smanjenje/povećanje vrijednosti zalihe učinaka

Smanjenje zaliha učinaka na kraju obračunskog perioda 2016. godine iznosi 141.175 KM (u 2015. godini povećanje je iznosilo 203.956 KM) i odnosi se na smanjenje zaliha kamena i krede.

7. Troškovi materijala

Troškovi materijala	2016. u KM	2015. u KM
Troškovi materijala za izradu	66.052	60.489
Troškovi goriva i energije	162.825	152.934
Troškovi režijskog materijala	14.515	8.595
Ukupno troškovi materijala:	243.392	222.018

8. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	2016. u KM	2015. u KM
Troškovi bruto zarada i bruto naknada zarada	298.840	310.175
Ostali lični rashodi i naknade	1.280	10.761
Ukupno troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi:	300.120	320.936

9. Troškovi proizvodnih usluga

Troškovi proizvodnih usluga	2016. u KM	2015. u KM
Troškovi usluga na izradi učinka	8.950	-
Troškovi transportnih usluga	6.869	7.066
Troškovi usluga održavanja	32.261	19.074
Troškovi reklame i propagande	392	112
Troškovi zakupa	-	855
Troškovi ostalih usluga	451.835	195.031
Ukupno troškovi proizvodnih usluga:	500.307	222.138

10. Troškovi amortizacije i rezervisanja

Troškovi amortizacije i rezervisanja	2016. u KM	2015. u KM
Troškovi amortizacije nekretnina postrojenja i opreme	238.723	243.976
Troškovi amortizacije nematerijalnih ulaganja	25.292	25.293
Ukupno troškovi amortizacije i rezervisanja:	264.015	269.269

11. Troškovi poreza

Troškovi poreza	2016. u KM	2015. u KM
Troškovi poreza na imovinu	1.629	1.660
Troškovi naknade za korišćenje voda	528	539
Troškovi naknade za korišćenje šuma	1.022	874
Troškovi naknade za protivpožarnu zaštitu	583	487
Troškovi koncesione naknade	63.863	40.204
Troškovi komunalne i republičke takes	2.600	2.600
Ostali porezi	301	-
Ukupno nematerijalni troškovi (poreza i doprinosa):	70.526	46.364

Troškovi koncesione naknade u 2016. godini u iznosu od 63.863 KM obračunati su u skladu sa članom 21. Ugovora o koncesiji.

12. Porez na dobit

Porez na dobit	2016. u KM	2015. u KM
Dobitak prije oporezivanja	33.566	26.201
Korekcija za poreske svrhe	260.937	171.345
Poreski dobitak	294.503	197.546
Osnovica za obračun poreza	294.503	197.546
Tekući porez na dobit (po stopi od 10%)	29.450	19.755

13. Nematerijalna sredstva

	Ulaganja u razvoj	Pravo korištenja zemljišta	Softver	Nematerijalna ulaganja u pripremi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST					
Stanje na dan 31.12.2014.	1.233.915	19.842	1.500	79.948	1.335.205
Nabavka	-	-	-	2.500	2.500
Stanje na dan 31.12.2015.	1.233.915	19.842	1.500	82.448	1.337.705
Nabavka /povećanje	-	-	-	695	695
Stanje na dan 31.12.2016.	1.233.915	19.842	1.500	83.143	1.338.400
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI					
Stanje na dan 31.12.2014.	408.638	3.685	1.200	-	413.523
Amortizacija	24.559	674	60	-	25.293
Stanje na dan 31.12.2015.	433.197	4.359	1.260	-	438.816
Amortizacija	24.559	673	60	-	25.292
Stanje na dan 31.12.2016.	457.756	5.032	1.320	-	464.108
Sadašnja vrijednost na 31.12.2015.	800.718	15.483	240	82.448	898.889
Sadašnja vrijednost na 31.12.2016.	776.159	14.810	180	83.143	874.292

Nematerijalna sredstva na dan 31. decembra 2016. godine u iznosu od 874.292 KM najvećim dijelom odnose se na vrijednost ulaganja u razvoj- otkrivke (proizvodnja kamena i krede).

Obračun amortizacije za navedena ulaganja se vrši za 30 godina (kreda), dok se obračun amortizacije za kamen vrši u roku od 20 godina.

14. Nekretnine, postrojenja i oprema

	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ulaganja na tuđim NPO	Nekretnine postrojenja i oprema u pripremi	Ukupno
NABAVNA VRIJEDNOST						
Stanje na dan 31.12.2014.	1.250.275	586.033	3.762.554	35.000	15.841	5.649.703
Nabavka	-	-	-	-	174.441	174.441
Otuđenja i rashodovanja	-	(455)	(26.819)	-	-	(27.274)
Stanje na dan 31.12.2015.	1.250.275	585.578	3.735.735	35.000	190.282	5.796.870
Nabavka	-	-	-	-	6.721	6.721
Prenosi	124.680	-	-	-	(124.680)	-
Ostalo	-	-	1	-	-	1
Stanje na dan 31.12.2016.	1.374.955	585.578	3.735.736	35.000	72.323	5.803.592
ISPRAVKA VRIJEDNOSTI						
Stanje na dan 31.12.2014.	-	206.414	2.317.489	10.500	-	2.534.403
Amortizacija	-	8.983	233.768	1.225	-	243.976
Otuđenja i rashodovanja	-	(393)	(25.244)	-	-	(25.637)
Stanje na dan 31.12.2015.	-	215.004	2.526.013	11.725	-	2.752.742
Amortizacija	-	8.969	228.529	1.225	-	238.723
Stanje na dan 31.12.2016.	-	223.973	2.754.542	12.950	-	2.991.465
Sadašnja vrijednost na 31.12.2015.	1.250.275	370.574	1.209.722	23.275	190.282	3.044.128
Sadašnja vrijednost na 31.12.2016.	1.374.955	361.605	981.194	22.050	72.323	2.812.127

15. Zalihe i dati avansi

Zalihe i dati avansi	31.12.2016. u KM	31.12.2015. u KM
Zalihe materijala	55.867	98.794
Alat i inventar u upotrebi	519	1.133
Zalihe gotovih proizvoda	447.334	591.220
Zalihe nedovršene proizvodnje	1.968.294	1.965.582
Ukupno zalihe i dati avansi:	2.472.014	2.656.729

16. Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja	31.12.2016. u KM	31.12.2015. u KM
Potraživanja od povezanih pravnih lica	377.954	41.257
Potraživanja od kupaca u zemlji	326.879	356.632
Ostala kratkoročna potraživanja	-	232
Ukupno kratkoročna potraživanja:	704.833	398.121

17. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti	31.12.2016. u KM	31.12.2015. u KM
Tekući račun	227	862
Devizni račun	90	135
Blagajna	20	8
Ukupno gotovina i gotovinski ekvivalenti:	337	1.005

18. Osnovni kapital

Osnovni kapital iskazan na dan 31. decembra 2016. godine u iznosu od 2.241.309 KM (na dan 31. decembra 2015. godine u iznosu od 2.241.309 KM) sastoji se od 2.241.309 običnih akcija u 100% vlasništvu preduzeća Bijeljina put a.d., Bijeljina.

19. Kratkoročne finansijske obaveze

Kratkoročne finansijske obaveze na dan 31. decembra 2016. godine u iznosu od 2.305.000 KM (na 31. decembar 2015. godine 2.441.000 KM), odnose se na obavezu prema povezanom licu Bijeljina put doo Bijeljina po osnovu Ugovora o pozajmici.

20. Obaveze iz poslovanja

Obaveze iz poslovanja	31.12.2016. u KM	31.12.2015. u KM
Primljeni avansi	482	482
Obaveze prema povezanim pravnim licima	239.750	16.072
Obaveze prema dobavljačima u zemlji	416.576	544.941
Obaveze prema dobavljačima u inostranstvu	2.070	260
Ukupno obaveze iz poslovanja:	658.878	561.755

21. Obaveze za zarade i naknade zarada

Obaveze za zarade i naknade zarada	31.12.2016. u KM	31.12.2015. u KM
Obaveze za neto zarade	46.215	33.340
Obaveze za porez na dohodak	4.402	2.329
Obaveze za doprinose na bruto zarade	33.205	17.570
Ukupno obaveze za porez na dodatu vrijednost:	83.822	53.239

22. Ostale obaveze

Ostale obaveze na dan 31. decembra 2016. godine u iznosu od 638.484 KM (na dan 31. decembra 2015. godine 602.728 KM), u potpunosti se odnose na obaveze za dividende prema vlasniku po osnovu odluka Skupštine akcionara.

23. Transakcije sa povezanim pravnim licima

Bilans stanja	31.12.2016. u KM	31.12.2015. u KM
Potraživanja od povezanih pravnih lica:		
-Bijeljina put a.d., Bijeljina	377.954	41.257
Ukupno potraživanja:	377.954	41.257
Obaveze prema povezanim pravnim licima:		
-Bijeljina put a.d., Bijeljina	239.750	16.072
Ukupno obaveze:	239.750	16.072
Potraživanja neto:	138.204	25.185
Bilans uspjeha	2016. u KM	2015. u KM
Prihodi od prodaje kamena:		
-Bijeljina put a.d., Bijeljina	610.833	348.368
Ukupno prihodi:	610.833	348.368
Rashodi po osnovu usluga:		
-Bijeljina put a.d., Bijeljina	195.830	51.549
Ukupno rashodi:	195.830	51.549
Prihodi neto:	415.003	296.819

24. Upravljanje finansijskim rizicima

Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima

Upravljanje finansijskim rizicima je usmjereno na minimiziranje potencijalnih negativnih efekata na finansijske performanse Društva u uslovima nepredvidivosti kretanja na finansijskim tržištima.

Društvo ne koristi finansijske instrumente zaštite od efekata finansijskih rizika na poslovanje obzirom da takvi instrumenti nisu u široj upotrebi, niti postoji organizovano tržište ovih instrumenata u Republici Srpskoj.

(a) Tržišni rizik

Tržišni rizik se odnosi na rizik da određene promjene tržišnih cijena, kao što su promjene kurseva stranih valuta i promjena kamatnih stopa, mogu da utiču na visinu prihoda Društva ili vrijednost njegovih finansijskih instrumenata. Zadatak upravljanja tržišnim rizicima jeste da se upravlja i kontroliše izloženost tržišnim rizicima u okviru prihvatljivih pokazatelja, uz optimizaciju prinosa Društva.

(c) Rizik likvidnosti

Rukovodstvo Društva upravlja rizikom likvidnosti na način koji mu obezbjeđuje da u svakom trenutku ispunjava svoje obaveze. Rizikom likvidnosti se upravlja održavanjem odgovarajućih novčanih rezervi, praćenjem planiranih i stvarnih novčanih tokova i održavanjem adekvatnog odnosa dospjeća finansijskih sredstava i obaveza.

Upravljanje rizikom kapitala

Upravljanje rizikom kapitala služi rukovodstvu Društva da očuva mogućnost poslovanja po principu stalnosti poslovanja, istovremeno maksimizirajući prinose vlasnicima i drugim interesnim stranama putem optimizacije odnosa duga i kapitala.

Društvo analizira kapital kroz pokazatelj zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto zaduženosti i ukupnog kapitala. Neto zaduženost se obračunava tako što se ukupne finansijske obaveze, kratkoročne i dugoročne, umanje za gotovinu i gotovinske ekvivalente. Ukupan kapital predstavlja zbir svih kategorija kapitala prikazanih u bilansu stanja i neto zaduženosti.

Upravljanje rizikom kapitala	31.12.2016. u KM	31.12.2015. u KM
Ukupna zaduženost	2.305.000	2.565.099
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	(337)	(1.005)
Neto zaduženost	2.304.663	2.564.094
Kapital	2.980.502	3.014.309
Ukupan kapital	5.285.165	5.578.403
Pokazatelj zaduženosti	43,61%	45,96%

25. Usaglašavanje potraživanja i obaveza

Društvo je izvršilo usaglašavanje svojih potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31. decembra 2016. i 2015. godine. U postupku usaglašavanja sa poslovnim partnerima, nisu utvrđena materijalno značajna neusaglašena potraživanja i obaveze.

Odgovorno lice